

CONSEIL D'ÉTAT
section de législation

RAAD VAN STATE
afdeling Wetgeving

avis 68.842/4
du 16 février 2021

advies 68.842/4
van 16 februari 2021

sur

over

un projet d'arrêté du
Gouvernement de la Région de
Bruxelles-Capitale 'concernant
l'organisation par procédure
numérique de la promotion par
accession au niveau supérieur
pour les agents des services
publics régionaux de Bruxelles
et des organismes d'intérêt
public de la Région de
Bruxelles-Capitale'

een ontwerp van besluit van de
Brusselse Hoofdstedelijke
Regering 'betreffende de
organisatie via digitale
procedure van de bevordering
door overgang naar een hoger
niveau voor de ambtenaren van
de gewestelijke
overheidsdiensten van Brussel
en de instellingen van openbaar
nut van het Brussels
Hoofdstedelijk Gewest'

Le 9 février 2021, le Conseil d'État, section de législation, a été invité par le Ministre du Gouvernement de la Région de Bruxelles-Capitale, chargé des Finances, du Budget, de la Fonction publique, de la Promotion du Multilinguisme et de l'Image de Bruxelles à communiquer un avis, dans un délai de cinq jours ouvrables, sur un projet d'arrêté du Gouvernement de la Région de Bruxelles-Capitale 'concernant l'organisation par procédure numérique de la promotion par accession au niveau supérieur pour les agents des services publics régionaux de Bruxelles et des organismes d'intérêt public de la Région de Bruxelles-Capitale'.

Le projet a été examiné par la quatrième chambre le 16 février 2021. La chambre était composée de Martine BAGUET, président de chambre, Luc CAMBIER et Bernard BLERO, conseillers d'État, et Anne-Catherine VAN GEERSDAELE, greffier.

Le rapport a été rédigé par Stéphane TELLIER, auditeur.

La concordance entre la version française et la version néerlandaise a été vérifiée sous le contrôle de Martine BAGUET.

L'avis, dont le texte suit, a été donné le 16 février 2021.

*

Op 9 februari 2021 is de Raad van State, afdeling Wetgeving, door de Minister van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering, belast met Financiën, Begroting, Openbaar Ambt, de Promotie van Meertaligheid en van het Imago van Brussel verzocht binnen een termijn van vijf werkdagen een advies te verstrekken over een ontwerp van besluit van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering 'betreffende de organisatie via digitale procedure van de bevordering door overgang naar een hoger niveau voor de ambtenaren van de gewestelijke overheidsdiensten van Brussel en de instellingen van openbaar nut van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest'.

Het ontwerp is door de vierde kamer onderzocht op 16 februari 2021. De kamer was samengesteld uit Martine BAGUET, kamervoorzitter, Luc CAMBIER en Bernard BLERO, staatsraden, en Anne-Catherine VAN GEERSDAELE, griffier.

Het verslag is opgesteld door Stéphane TELLIER, auditeur.

De overeenstemming tussen de Franse en de Nederlandse tekst van het advies is nagezien onder toezicht van Martine BAGUET.

Het advies, waarvan de tekst hierna volgt, is gegeven op 16 februari 2021.

*

Suivant l'article 84, § 1er, alinéa 1er, 3°, des lois 'sur le Conseil d'État', coordonnées le 12 janvier 1973, la demande d'avis doit spécialement indiquer les motifs qui en justifient le caractère urgent.

La lettre s'exprime en ces termes :

« Het verzoek om spoedbehandeling is gemotiveerd door de omstandigheid dat het door de COVID-19 gezondheidscrisis en de recente toename van het aantal besmettingen – die de regering zowel op federaal als gewestelijk niveau verplichtten in oktober 2020 strikte maatregelen te nemen – noodzakelijk is om de procedure van bevordering door overgang naar een hoger niveau via digitale weg te voeren.

De Regering kon er redelijkerwijze vanuit gaan dat de procedure van bevordering door overgang naar een hoger niveau ter plaatse door kon gaan in navolging van de heropstart die werd doorgevoerd in juni 2020 tijdens de geleidelijke verbetering van de gezondheidscrisis tot september 2020.

De procedure van bevordering door overgang naar een hoger niveau stond gepland voor november 2020. Door de huidige situatie is het echter niet meer mogelijk om de procedure ter plaatse door te laten gaan.

Het is in het voordeel van de personeelsleden en van de overheidsdiensten dat deze planning gerespecteerd wordt.

Om een efficiënt beleid te voeren waarbij de continuïteit van de openbare diensten ten volste wordt gegarandeerd is het noodzakelijk dat de dagelijkse werkzaamheden van het openbaar ambt, waaronder de procedure van bevordering door overgang naar een hoger niveau, op digitale wijze worden voortgezet.

Hierdoor ontstaat de nood aan een besluit van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering waarin de algemene principes van deze digitale procedure worden opgenomen.

Gezien de noodzaak om deze hierboven omschreven planning te respecteren kan de normale termijn om een advies van de afdeling Wetgeving te bekomen niet worden afgewacht ».

Comme la demande d'avis est introduite sur la base de l'article 84, § 1er, alinéa 1er, 3°, des lois 'sur le Conseil d'État', coordonnées le 12 janvier 1973, la section de législation limite son examen au fondement juridique du projet, à la compétence de l'auteur de l'acte ainsi qu'à l'accomplissement des formalités préalables, conformément à l'article 84, § 3, des lois coordonnées précitées.

Sur ces trois points, le projet appelle les observations suivantes.

Conformément à l'article 84, § 1er, alinéa 2, des lois coordonnées 'sur le Conseil d'État', la motivation de l'urgence figurant dans la demande d'avis doit être reproduite dans le préambule de l'arrêté.

En l'espèce, cette exigence n'est qu'imparfaitement respectée.

OBSERVATION PRÉALABLE

Dans l'avis n° 68.354/4 donné le 1er décembre 2020 sur un projet d'arrêté du Gouvernement de la Région de Bruxelles-Capitale « concernant l'organisation par procédure numérique de la promotion par accession au niveau supérieur pour les agents des services publics régionaux de Bruxelles et des organismes d'intérêt public de la Région de Bruxelles-Capitale », la section de législation a observé :

« 2. [...] »

Le recours à l'organisation d'épreuves sous format numérique est [...] susceptible de constituer un traitement de données à caractère personnel.

[...]

Il convient dès lors de soumettre ce projet d'arrêté à l'avis de l'Autorité de protection des données, en raison du traitement de données à caractère personnel qu'il envisage, et ce même si l'article 3 du projet prévoit qu'il cesse d'être en vigueur le 30 juin 2021.

Le préambule du projet sera ensuite complété sur ce point.

Si l'accomplissement de cette formalité devait encore donner lieu à des modifications du texte soumis à la section de législation, les dispositions modifiées ou ajoutées devraient lui être soumises à nouveau, conformément à l'article 3, § 1er, alinéa 1er, des lois coordonnées 'sur le Conseil d'État' ».

L'Autorité de protection des données a donné sur le projet qui a fait l'objet de l'avis n° 68.354/4, l'avis n° 136/2020 du 15 décembre 2020. Cette formalité a donné lieu à des modifications du texte soumis à la section de législation.

Partant, ainsi qu'il découle de l'observation rappelée ci-dessus, la section de législation limite son examen aux seules dispositions modifiées ou ajoutées suite à l'avis de l'Autorité de protection des données.

EXAMEN DU PROJET

DISPOSITIF

Article 2

Le paragraphe 2, alinéa 4, qui prévoit qu'en cas de problème technologique lors des tests, « des mesures à prendre seront examinées concrètement », ne répond qu'imparfaitement à la dernière recommandation et au point 15 de l'avis n° 136/2020 de l'Autorité de protection des

données. La suite de l'alinéa indique cependant déjà des mesures concrètes qui sont envisagées. Il est dès lors suggéré de reformuler cet alinéa comme suit :

« Si un candidat rencontre des problèmes technologiques pendant les tests et si l'examen du problème révèle qu'il n'est pas dû au candidat lui-même, il peut avoir la possibilité de repasser le test. Dans cette situation, la durée de l'examen peut également être prolongée en vue d'assurer un traitement équitable entre les candidats ».

*

Volgens artikel 84, § 1, eerste lid, 3°, van de wetten ‘op de Raad van State’, gecoördineerd op 12 januari 1973, moeten in de adviesaanvraag in het bijzonder de redenen worden opgegeven tot staving van het spoedeisend karakter ervan.

In casu luidt de motivering in de brief met de adviesaanvraag als volgt:

“Het verzoek om spoedbehandeling is gemotiveerd door de omstandigheid dat het door de COVID-19 gezondheidscrisis en de recente toename van het aantal besmettingen - die de regering zowel op federaal als gewestelijk niveau verplichtten in oktober 2020 strikte maatregelen te nemen - noodzakelijk is om de procedure van bevordering door overgang naar een hoger niveau via digitale weg te voeren.

De Regering kon er redelijkerwijze vanuit gaan dat de procedure van bevordering door overgang naar een hoger niveau ter plaatse door kon gaan in navolging van de heropstart die werd doorgevoerd in juni 2020 tijdens de geleidelijke verbetering van de gezondheidscrisis tot september 2020.

De procedure van bevordering door overgang naar een hoger niveau stond gepland voor november 2020. Door de huidige situatie is het echter niet meer mogelijk om de procedure ter plaatse door te laten gaan.

Het is in het voordeel van de personeelsleden en van de overheidsdiensten dat deze planning gerespecteerd wordt.

Om een efficiënt beleid te voeren waarbij de continuïteit van de openbare diensten ten volste wordt gegarandeerd is het noodzakelijk dat de dagelijkse werkzaamheden van het openbaar ambt, waaronder de procedure van bevordering door overgang naar een hoger niveau, op digitale wijze worden voortgezet.

Hierdoor ontstaat de nood aan een besluit van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering waarin de algemene principes van deze digitale procedure worden opgenomen.

Gezien de noodzaak om deze hierboven omschreven planning te respecteren kan de normale termijn om een advies van de afdeling Wetgeving te bekomen niet worden afgewacht.”

Aangezien de adviesaanvraag ingediend is op basis van artikel 84, § 1, eerste lid, 3°, van de wetten ‘op de Raad van State’, gecoördineerd op 12 januari 1973, beperkt de afdeling Wetgeving overeenkomstig artikel 84, § 3, van de voornoemde gecoördineerde wetten haar onderzoek tot de rechtsgrond van het ontwerp, de bevoegdheid van de steller van de handeling en de te vervullen voorafgaande vormvereisten.

Wat die drie punten betreft, geeft het ontwerp aanleiding tot de volgende opmerkingen.

Krachtens artikel 84, § 1, tweede lid, van de gecoördineerde wetten ‘op de Raad van State’ moet de motivering van het spoedeisend karakter die in de adviesaanvraag opgegeven wordt, in de aanhef van het besluit overgenomen worden.

In casu is dat vereiste evenwel slechts ten dele vervuld.

VOORAFGAANDE OPMERKING

In advies 68.354/4 van 1 december 2020 over een ontwerp van besluit van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering ‘betreffende de organisatie via digitale procedure van de bevordering door overgang naar een hoger niveau voor de ambtenaren van de gewestelijke overheidsdiensten van Brussel en de instellingen van openbaar nut van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest’, heeft de afdeling Wetgeving het volgende opgemerkt:

“2. (...)

Het organiseren van proeven die digitaal worden afgenomen, kan (...) een verwerking van persoonsgegevens inhouden.

(...)

Omdat de verwerking van persoonsgegevens in het vooruitzicht wordt gesteld, dient het ontwerpbesluit dan ook om advies te worden voorgelegd aan de Gegevensbeschermingsautoriteit, ook al stelt artikel 3 van het ontwerp dat het besluit buiten werking treedt op [30] juni 2021.

Vervolgens moet de aanhef van het ontwerp op dat punt worden aangevuld.

Als de tekst die aan de afdeling Wetgeving is voorgelegd, ten gevolge van de vervulling van dat vormvereiste nog wijzigingen zou ondergaan, moeten de gewijzigde of toegevoegde bepalingen opnieuw aan de afdeling Wetgeving worden voorgelegd, overeenkomstig artikel 3, § 1, eerste lid, van de gecoördineerde wetten ‘op de Raad van State’.”

Op 15 december 2020 heeft de Gegevensbeschermingsautoriteit advies nr. 136/2020 gegeven over het ontwerp waarover advies 68.354/4 uitgebracht is. Ten gevolge van het vervullen van dat vormvereiste zijn wijzigingen aangebracht in de tekst die aan de afdeling Wetgeving voorgelegd was.

Bijgevolg beperkt de afdeling Wetgeving, overeenkomstig de hierboven in herinnering gebrachte opmerking, haar onderzoek tot alleen die bepalingen die ten gevolge van het advies van de Gegevensbeschermingsautoriteit gewijzigd of toegevoegd zijn.

ONDERZOEK VAN HET ONTWERP

DISPOSITIEF

Artikel 2

Met paragraaf 2, vierde lid, waarin bepaald wordt dat, in geval zich tijdens de proeven een technologisch probleem voordoet, “de maatregelen die moeten worden genomen concreet [zullen] worden onderzocht”, wordt slechts ten dele gevolg gegeven aan de laatste

aanbeveling en aan punt 15 van advies nr. 136/2020 van de Gegevensbeschermingsautoriteit. Verderop in datzelfde lid worden evenwel reeds concrete maatregelen vermeld die overwogen worden. Bijgevolg wordt voorgesteld om dat lid te herformuleren als volgt:

“Indien een kandidaat tijdens de proeven te maken krijgt met technologische problemen en als uit het onderzoek van het probleem blijkt dat dit niet aan de kandidaat zelf te wijten is, kan hij in de gelegenheid gesteld worden om de proef opnieuw af te leggen. In dergelijke omstandigheden kan de duur van de proef kan ook verlengd worden om een gelijke behandeling van de kandidaten te waarborgen.”

LE GREFFIER – DE GRIFFIER

LE PRÉSIDENT – DE VOORZITTER

Anne-Catherine VAN GEERSDAELE

Martine BAGUET